Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Afdoening toezegging

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	17 maart 2026
Portefeuille(s)	Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Economie; Openbare Ruimte en Groen
Portefeuillehouder(s):	Zita Pels, Melanie van der Horst
Behandeld door	Energie voor de Stad (bestuurszaken.UIE@amsterdam.nl)
Onderwerp	Afdoening toezegging TA2025-000090 (raadscommissie MOW, 16 januari 2025)

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 16 januari 2025 heeft het lid Norbruis (D66) in de raadscommissie Mobiliteit, Openbare ruimte en Water gevraagd om de definitieve werkinstructie voor plaatsing en ontwerp elektriciteitshuisjes (TA2025-000090). Dit naar aanleiding van de reactie op motie 176'.24 (29 mei 2024) van raadslid Havelaar (CDA) c.s. over Elegante Amsterdamse transformatorhuisjes. Wethouder Pels heeft toegezegd de definitieve werkinstructie voor plaatsing en ontwerp elektriciteitshuisjes te delen.

Netbeheerder Liander gaat de komende jaren een groot aantal elektriciteitshuisjes plaatsen in Amsterdam. Dat is nodig om het Amsterdamse elektriciteitsnet toekomstbestendig te houden. Veel elektriciteitshuisjes staan al en zullen nog komen in de openbare ruimte en nemen een grote plek in het Amsterdamse straatbeeld. De elektriciteitshuisjes komen dus ook op plekken waarop weerstand kan ontstaan. Daarom vraagt de locatiekeuze om zorgvuldigheid, ook al zijn de keuzemogelijkheden vaak beperkt.

De vraag naar elektrisch vermogen in 2050 zal drie tot vier keer groter zijn dan nu. Dit blijkt uit onderzoek, Themastudie Elektriciteit Amsterdam 2.0, dat netbeheerder TenneT, Liander en de gemeente Amsterdam gezamenlijk hebben uitgevoerd. Het huidige net is niet berekend op deze explosieve toename. Naar verwachting moeten er tot 2050 circa 2.600 elektriciteitshuisjes worden bijgeplaatst. Het is niet de vraag óf deze objecten er komen. Het is wel zaak om met heldere inpassingscriteria de ruimtelijke kwaliteit van de stad, met name de openbare ruimte, te bewaken en de keuzes die bij plaatsing gemaakt moeten worden verder te standaardiseren. Een lastige opgave doordat de marges voor keuzes bij de inpassing van elektriciteitshuisjes beperkt zijn.

In opdracht van het college is een werkinstructie (zie bijlage 1) opgesteld voor de ruimtelijke inpassing van de elektriciteitshuisjes. Hierop heeft de gemeente raadpleging georganiseerd waarbij Amsterdamse belangenvertegenwoordigers zijn gevraagd te reageren op de afwegingscriteria voor de locatiebepaling van elektriciteitshuisjes.

Het participatieverslag 'Werkwijze bij het plaatsen van elektriciteitshuisjes' (zie bijlage 2. Participatieverslag raadpleging werkwijze elektriciteitshuisjes) beschrijft hoe de participatie is verlopen bij deze raadpleging en hoe de input van de deelnemers is verwerkt. De raadpleging is

uitgevoerd volgens het *Participatieplan Spelregels keuzelocatie elektriciteitshuisjes*, dat op 7 april 2025 door wethouder Pels is vastgesteld (zie bijlage 3).

Het doel van deze werkinstructie is te komen tot eenduidige proces- en inrichtingsafspraken die het plaatsen van elektriciteitshuisjes moeten vergemakkelijken maar ook voor transparantie zorgen. Deze werkinstructie optimaliseert:

1. het huidige proces om tot **plaatsing** van objecten te komen door het formuleren van inpassingscriteria voor locatiekeuze die zowel gelden in de ontwerpfase als bij het toetsen van voorstellen.
2. de **ruimtelijke kwaliteit** op de middellange en lange termijn via inhoudelijke onderbouwing.

In de werkinstructie staan naast de inpassingscriteria ook beschrijvingen over de vormgeving en de toepassing van het type 'peperbus'. De werkinstructie geeft duidelijk aan hoe het college invulling geeft over de plaatsing van de peperbus. Wanneer Liander met een voorstel komt voor het plaatsen van een of meerdere elektriciteitshuisjes wordt de werkinstructie ruimtelijke inpassing middenspanningsruimtes toegepast.

Amsterdam heeft de ambitie uitgesproken bovengrondse nutsvoorzieningen bij voorkeur inpandig vorm te geven om versnippering van de Openbare Ruimte te voorkomen. In de praktijk blijkt dat die ambitie met name in de bestaande stad slecht te realiseren is, door allerlei systeembarrières, waaronder het ontbreken van formeel beleid, financiering en strijdigheid met de prestatie-eisen die de ACM stelt aan Liander. Om die reden wordt ambtelijk verkend welke mogelijkheden wel realiseerbaar zijn voor inpandige ruimtelijke inpassing van inpandige nutsvoorzieningen in de bestaande stad.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Zita Pels
Wethouder Duurzaamheid, Energietransitie en Circulaire Econom

Melanie van der Horst
Wethouder Openbare ruimte en Groen

Bijlagen

1. Bijlage 1. Werkinstructie ruimtelijke inpassing middenspanningsruimtes
2. Bijlage 2. Participatieverslag raadpleging werkwijze elektriciteitshuisjes
3. Bijlage 3. Participatieplan Spelregels keuze locatie elektriciteitshuisjes